

Original Research Article

Good Governance for Effective Management in Graduate Education Program in Modern Organizational Management, Krirk University

ธรรมาภิบาลเพื่อประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ มหาวิทยาลัยเกริก

Vithavee Pratoomsawat^{1*}, & Pakorn Prechaporn²

วิธาวีร์ ประทุมสวัสดิ์^{1*}, & ปกรณ์ ปรีชาภรณ์²

ARTICLE INFO

Name of Author &
Corresponding Author: *

1. Vithavee Pratoomsawat*

วิธาวีร์ ประทุมสวัสดิ์

Faculty of Liberal Arts, Krirk University,
Thailand.

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก

Email: vithavee7888@gmail.com

2. Pakorn Prechaporn

ปกรณ์ ปรีชาภรณ์

Faculty of Liberal Arts, Krirk University,
Thailand.

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก

Email: prechaporn@hotmail.com

คำสำคัญ:

ธรรมาภิบาล, ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา, การจัดการองค์การยุคใหม่

Keywords:

Good Governance, Effectiveness in
Graduate Education Management,
Modern Organizational Management

Article history:

Received: 15/05/2025

Revised: 27/07/2025

Accepted: 13/08/2025

Available online: 25/08/2025

How to Cite:

Pratoomsawat, V. & Prechaporn, P.
(2025). Good Governance for Effective
Management in Graduate Education
Program in Modern Organizational
Management, Krirk University. *Journal
Dhamma for Life*, 31(3), 477-497.

ABSTRACT

The purposes of this research were to: (1) examine the level of good governance practices in the Modern Organizational Management Program, Krirk University; (2) study the level of effectiveness in managing graduate education within the same program; (3) study a relationship between good governance principles and the effectiveness of graduate education management in the Modern Organizational Management Program at Krirk University; (4) find the influence of good governance principles on the effectiveness of graduate education management in the Modern Organizational Management Program at Krirk University. This study employed a quantitative research methodology. The samples group consisted of 250 participants, including expert faculty members, lecturers, graduate students, and staff from the Modern Organizational Management Program, Faculty of Liberal Arts, Krirk University. Data were collected by using a questionnaire. Statistics used in this study consisted of frequency, percentage, mean and standard deviation and Multiple Regression Analysis (MRA).

The results showed that the level of good governance practices in the Modern Organizational Management Program, Krirk University was at the highest level; (2) the level of effectiveness in managing graduate education in the Modern Organizational Management Program, Krirk University was at a high level; (3) good governance principles had a relationship with the effectiveness of graduate education management in the Modern Organizational Management Program at Krirk University at the 0.05 level; (4) good governance principles had

the effect on the effectiveness of graduate education management at the 0.05 level, which can be ranked from higher to lower as accountability, rule of law, participation, value of money, transparency and virtue. These variables collectively explained 91.20% of the variance in educational management effectiveness ($R^2 = 0.912$). In conclusion, it can be concluded that the management of graduate education in the Modern Organizational Management program at Krirk University, based on the principles of good governance, enhances the effectiveness of educational administration in a systematic, transparent, and sustainable manner. This approach can also serve as a model for improving the educational management systems of other institutions effectively.

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับหลักธรรมาภิบาลของสาขาวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ มหาวิทยาลัยเกริก (2) ศึกษาระดับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสาखाวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ มหาวิทยาลัยเกริก (3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ มหาวิทยาลัยเกริก และ (4) ศึกษาอิทธิพลของหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ มหาวิทยาลัยเกริก รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย คณาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ นักศึกษาและเจ้าหน้าที่ ใน สาขาวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริกจำนวน 250 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าระดับหลักธรรมาภิบาลของสาขาวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ มหาวิทยาลัยเกริก อยู่ในระดับมากที่สุด (2) ระดับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสาखाวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ มหาวิทยาลัยเกริก อยู่ในระดับมาก (3) หลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสาखाวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ มหาวิทยาลัยเกริก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (4) หลักธรรมาภิบาลส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสาखाวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ มหาวิทยาลัยเกริก ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือหลักความรับผิดชอบ หลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่า หลักความโปร่งใส และหลักคุณธรรม ตัวแปรเหล่านี้รวมกันสามารถอธิบายความแปรผันที่เกิดขึ้นมีผลต่อการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสาखाวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ มหาวิทยาลัยเกริก ได้ร้อยละ 91.20% ($R^2 = .912$) สรุปผลได้ว่าการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสาखाวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ มหาวิทยาลัยเกริก ด้วยหลักธรรมาภิบาล ทำให้เสริมสร้างประสิทธิภาพใน

การจัดการศึกษาได้อย่างมีระบบ โปร่งใส และยั่งยืน ทั้งนี้ แนวทางดังกล่าวสามารถนำไปใช้เป็นต้นแบบในการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาของสถาบันอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทนำ

การบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) เป็นหลักการและค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับความถูกต้องและความเหมาะสมในพฤติกรรม ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการบริหารองค์กรยุคใหม่ ด้วยธุรกิจและสังคม และการพัฒนาระบบการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็วและซับซ้อนมากขึ้น จึงนำหลักธรรมาภิบาลประยุกต์ในการบริหารองค์กรเพื่อประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา ให้ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษาและเจ้าหน้าที่พนักงาน สถาบันการศึกษามหาวิทยาลัยพึงปฏิบัติตามหลักความสามารถทางวินัยและจริยธรรมทำงานอย่างยั่งยืนและเพิ่มความเชื่อมั่นให้กับสังคม (พระครูปลัดประวิทย์ วรธมโม, พระครูใบฎีกาศักดิ์ดนัย สนตจิตโต และสัญญา สดประเสริฐ: 2564) ดังนั้นการบริหารองค์กรในยุคใหม่ถือเป็นนวัตกรรมใหม่ที่ทั่วโลกให้ความสำคัญและมีการนำมาปรับใช้ในองค์กรสถานศึกษามหาวิทยาลัยระดับความนิยมต่างประเทศและในประเทศให้สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทั้งด้านเทคโนโลยี การค้า ระบบตลาด ภาควิชาสังคม และภาคการศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลงต่อเนื่อง ในมิติของความยืดหยุ่นสามารถปรับตัวตามสภาวะตลาด การศึกษา และสังคมได้อย่างรวดเร็ว มุ่งเน้นการสร้างความสามารถในการทำงาน แก้ไขปัญหา และสร้างนวัตกรรมใหม่ร่วมกันโดยคำนึงถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองที่แตกต่างของบุคลากรในเชิงนโยบายและเชิงพื้นที่ หลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย หลักนิติธรรม (The Rule of Law) หลักคุณธรรม (Morality) 3) หลักความโปร่งใส (Accountability) 4) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) 5) หลักความรับผิดชอบ (Responsibility) 6) หลักความคุ้มค่า (Cost – effectiveness or Economy) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมสถานศึกษาที่การจัดการศึกษาต้องเป็นไปตามหลักการปลูกฝัง คนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม ตลอดจนมีศีลธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มหาวิทยาลัยเกริกให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการองค์กรยุคใหม่ โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เข้มแข็งและส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคม (จิตกร วิจิตรรงค์, วิศิษฐ์ สมบูรณ์ และวันชัย มีศิริ, 2565) โดยหลักธรรมาภิบาลนี้เป็นแนวทางพื้นฐานที่ช่วยยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการและเพิ่มขีดความสามารถในการตอบสนองต่อความท้าทายต่าง ๆ ของสังคมยุคปัจจุบัน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2565 เป็นต้นมา มหาวิทยาลัยเกริกได้เปิดสอนหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการองค์กรยุคใหม่ ซึ่งเป็นหลักสูตรใหม่ในระดับบัณฑิตศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ที่ลึกซึ้งในด้านการจัดการองค์กรยุคใหม่ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน หลักสูตรนี้เน้นการพัฒนา นักวิชาการ นักวิจัย และนักบริหารที่มีลักษณะของผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีภาวะผู้นำ มีวุฒิภาวะ และสามารถ

บริหารจัดการ ปรับตัว และตัดสินใจต่อปัญหาหรือวิกฤติการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันเวลา หลักสูตรแบ่งออกเป็น 2 แผน ได้แก่ แผน 1.1 และแผน 2.1 โดยรวมจำนวนหน่วยกิตทั้งหมด 48 หน่วยกิต ใช้ระยะเวลาในการศึกษาตลอดหลักสูตร 3 ปี และได้รับการรับรองอย่างเป็นทางการจากสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สปอว.) แล้ว (มหาวิทยาลัยเกริก, 2566) การรับรองดังกล่าวสะท้อนถึงคุณภาพและความน่าเชื่อถือของหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและตลาดแรงงานในยุคปัจจุบันในบริบทของการบริหารจัดการองค์การยุคใหม่ หลักธรรมาภิบาลมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการยกระดับประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา โดยเฉพาะในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ของมหาวิทยาลัยเกริกหลักธรรมาภิบาลไม่เพียงแต่เน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเท่านั้น แต่ยังสะท้อนถึงบทบาทของสถานศึกษาในฐานะผู้ให้บริการสาธารณะที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งช่วยขับเคลื่อนระบบการศึกษาให้กลายเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ในระดับสูง เป้าหมายสูงสุดของการจัดการองค์การยุคใหม่บนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล คือการพัฒนากระบวนการศึกษาของประเทศให้มีความยั่งยืน สามารถตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงและความท้าทายของสังคมในยุคดิจิทัล พร้อมทั้งส่งเสริมการพัฒนาประเทศอย่างมีคุณภาพในระยะยาว เพื่อสร้างสังคมที่มีความสมดุล มีความเป็นธรรม และสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก จะมีการอบการบริหารองค์การที่มีประสิทธิภาพสูง เป็นปัจจัยหลักในการสร้างความเชื่อมั่น ความเป็นธรรม และประสิทธิภาพในการบริหารแก่องค์กร ทำให้ผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา ชุมชน สังคมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความมั่นใจ เป็นการสร้างหลักประกันคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาของหลักสูตร และเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพในการจัดการศึกษาของหลักสูตรต่อไป

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล

Keping (2018) ธรรมาภิบาลในฐานะกรอบวิเคราะห์ทางการเมืองใหม่ในโลกหลังสงครามเย็นเสนอให้แยกความหมายของ “governance” ออกจาก “government” โดยระบุว่า governance คือ “ระบบการบริหารทรัพยากรของสังคมที่ครอบคลุมการมีส่วนร่วมของหลายภาคส่วน ไม่จำกัดอยู่ที่รัฐบาลเท่านั้น” ในขณะที่ government คือ “โครงสร้างของรัฐที่ถืออำนาจในการตัดสินใจ” แนวคิดนี้มีรากฐานจากการศึกษาของ UNDP และ World Bank แต่ Yu ขยายความด้วยมิติที่เน้น บทบาทของระบบราชการแบบ meritocratic การตรวจสอบภายในระบบพรรค และการสร้างฉันทามติผ่านช่องทางไม่เป็นทางการ (informal consensus-making) ซึ่งพบได้ในสังคมจีนในมุมมองของ ได้พัฒนาโมเดล “Governance without Democracy ที่สามารถให้บริการสาธารณะที่มีคุณภาพ และสร้างความไว้วางใจได้ แม้ไม่มีการเลือกตั้งทั่วไป Rothstein & Holmberg (2012) คุณภาพของรัฐบาลในฐานะรากฐานของธรรมาภิบาลที่แท้จริงในผลงานระดับคลาสสิก Good Government: The Relevance of Political Science (2012) Rothstein และ Holmberg ได้วิพากษ์กรอบคิดเรื่องธรรมาภิบาลในกระแสหลักว่า มักเน้นการเลือกตั้งเสรีและความโปร่งใสเชิงเทคนิคมากเกินไป และละเลย

หัวใจของสิ่งที่พวกเขาเรียกว่า “คุณภาพของรัฐบาล” หรือ Quality of Government (QoG) ซึ่งเป็นแนวคิดที่พวกเขาพัฒนาขึ้นในฐานะ the missing link ระหว่างระบอบประชาธิปไตยกับประสิทธิภาพในการพัฒนาสังคม ในทฤษฎีของ Rothstein & Holmberg หมายถึง ลักษณะของรัฐที่มีความเป็นกลาง (impartial) มีประสิทธิภาพ (effective) ไร้การทุจริต (non-corrupt) และน่าเชื่อถือ (trustworthy) Adejumo-Ayibiowu (2015) กล่าวว่า แนวคิดธรรมาภิบาลที่เป็นที่นิยมในวรรณกรรมตะวันตก เช่น ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ การมีส่วนร่วม และหลักนิติธรรม ล้วนมีรากฐานจากปรัชญาการเมืองแบบ Enlightenment ซึ่งขับเคลื่อนด้วยความคิดเชิงปัจเจกนิยม และการจำแนกอำนาจอย่างเป็นระบบตามโมเดลของรัฐสมัยใหม่ในยุโรป มืองค์ประกอบสำคัญดังนี้ 1) การฟื้นคืนอำนาจการปกครองตนเอง (Self-determination) หมายถึงการที่ประชาชนในแต่ละประเทศมีสิทธิในการออกแบบรูปแบบการปกครองของตนเอง โดยไม่อยู่ภายใต้แรงกดดันของเงื่อนไขเงินกู้หรือนโยบายโครงสร้างของ IMF หรือ World Bank 2) ธรรมาภิบาลแบบมีรากวัฒนธรรม (Culture-rooted governance) ระบบการบริหารควรพัฒนาบนพื้นฐานของค่านิยมท้องถิ่น เช่น ระบบผู้เฒ่าชนเผ่า (council of elders) หลักความยุติธรรมแบบฟื้นฟู (restorative justice) หรือระบบคุณธรรมที่มาจากประสบการณ์ร่วมของชุมชน มากกว่าการบังคับใช้แนวคิดแบบตะวันตกที่อิงกฎหมายเขียนเพียงอย่างเดียว 3) การต่อต้านลัทธิการพัฒนาแบบครอบงำ (Anti-developmentalism critique) เขาโต้แย้งว่าโครงการพัฒนาแบบ “top-down” ที่นำโดยองค์กรระหว่างประเทศมักละเลยเสียงของผู้คน และเปลี่ยนธรรมาภิบาลให้กลายเป็นเครื่องมือควบคุมทางเศรษฐกิจผ่านกระบวนการ conditionality เช่น การลดบทบาทรัฐ การเปิดตลาด และการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ 4) ความยุติธรรมเชิงโครงสร้าง (Structural Justice) Channuwong et al. (2024) กล่าวว่า แนวคิดหลักของธรรมาภิบาลได้รับอิทธิพลจากหลักคำสอนทางศาสนาที่มุ่งสอนให้คนประพฤติสุจริตทางกาย ทางวาจา และทางใจโดยคำนึงถึงหลักความถูกต้อง ความเป็นธรรม ความยุติธรรม ความสามัคคีและการมีส่วนร่วมของคนในสังคมเพื่อช่วยประคับประคองระบบและกลไกการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการจัดการศึกษา

Leibenstein (1979) ทฤษฎี X-Efficiency นักเศรษฐศาสตร์สายพฤติกรรม ได้เสนอทฤษฎี X-efficiency เพื่อท้าทายสมมุติฐานสำคัญของเศรษฐศาสตร์แนวคลาสสิก (neoclassical economics) ซึ่งถือว่าองค์กรในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันสมบูรณ์ (perfect competition) จะมีแรงจูงใจเพียงพอในการใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพสูงสุดโดยอัตโนมัติ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าในสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจจริง ความไม่มีประสิทธิภาพ (inefficiency) ยังคงปรากฏอย่างแพร่หลาย แม้ในตลาดที่ดูเหมือนจะมีการแข่งขันสูง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแรงจูงใจเชิงพฤติกรรมและปัจจัยภายในองค์กรยังมีอิทธิพลสูงมากต่อระดับของการใช้ทรัพยากร ไม่ว่าจะเป็นในภาคเอกชนหรือภาครัฐแนวคิดนี้พลิกมมมองสำคัญในการวิเคราะห์องค์กร เพราะไม่ได้มองเพียงการจัดสรรปัจจัยการผลิตให้เหมาะสมตามกลไกตลาด แต่เจาะลึกไปถึง “กลไกภายใน” ที่มีผลต่อความสามารถในการผลิตจริง

ขององค์กร เช่น วัฒนธรรมการทำงาน ภาวะผู้นำ และการจูงใจภายในระดับบุคคล X-efficiency จึงเป็นทฤษฎีที่สะท้อนความเป็นจริงในเชิงพฤติกรรม (behavioral realism) และสามารถอธิบายความไร้ประสิทธิภาพเรื้อรังในหลายองค์กรที่อยู่ภายใต้โครงสร้างตลาดที่ควรแข่งขันได้เต็มที่ ตามทฤษฎีเดิมคำว่า X-efficiency ถูก Leibenstein กำหนดขึ้นเพื่อระบุถึงช่องว่างของประสิทธิภาพที่มีอยู่ระหว่าง ศักยภาพสูงสุด (maximum potential output) กับระดับประสิทธิภาพที่เกิดขึ้นจริง (actual performance) ซึ่งช่องว่างนี้มักไม่ได้เกิดจากปัจจัยตลาดโดยตรง แต่เกิดจากการขาดแรงจูงใจภายใน หรือการจัดการที่ไม่เหมาะสมในระดับบุคคลหรือองค์การ Leibenstein ยกตัวอย่างสถานการณ์ที่องค์กรมีทรัพยากรและเทคโนโลยีเทียบเท่ากับองค์กรที่ประสบความสำเร็จ แต่กลับสร้างผลลัพธ์ที่ด้อยกว่าอย่างมีนัยสำคัญ โดยแสดงให้เห็นว่า สาเหตุไม่ใช่เพราะโครงสร้างตลาด แต่เกิดจากปัจจัยภายใน ประกอบด้วย 1) ความเฉื่อยของพนักงาน (Organizational Inertia) การทำงานที่ยึดติดกับความเคยชิน ไม่มีการปรับตัว หรือขาดพลังขับเคลื่อนในการพัฒนา 2) การขาดแรงจูงใจ (Lack of Motivation) พนักงานไม่เห็นความเชื่อมโยงระหว่างความพยายามกับผลตอบแทน ทำให้ไม่ทุ่มเท 3) ความขัดแย้งภายใน (Internal Conflict) ระบบราชการที่มีความขัดแย้งระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายปฏิบัติ ทำให้กระบวนการชะงักงัน 4) การจัดการที่อ่อนแอ (Weak Management) การบริหารที่ไม่สามารถกำกับ ทบทวน หรือกระตุ้นพนักงานอย่างมีประสิทธิภาพ 5) วัฒนธรรมองค์กรแบบเฉื่อยชา (Passive Culture) การส่งเสริมค่านิยมที่เน้นความปลอดภัยมากกว่านวัตกรรม นอกจากนี้ Wongmajarapinya et al. (2024) พบว่าทุกสถาบันควรประยุกต์ใช้หลักการขององค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning organization) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรยุคใหม่ คือ การปรับเปลี่ยนองค์กร พลวัตการเรียนรู้ เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ การให้อำนาจบุคลากร และการจัดการความรู้ โดยจะต้องดำเนินการไปพร้อม ๆ กับการขับเคลื่อนองค์กรเพื่อให้องค์กรมีการพัฒนาอย่างมั่นคงและยั่งยืน

Salas-Velasco (2020) เสนอแนวคิดการจัดสรรทรัพยากรและประสิทธิภาพในระบบการศึกษาจากการวิเคราะห์พบว่า การจัดสรรทรัพยากรในระดับที่มากขึ้นไม่ได้หมายความว่าโรงเรียนจะมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นเสมอไป ตรงกันข้าม โรงเรียนบางแห่งที่มีงบประมาณน้อยกว่า กลับสามารถสร้างผลลัพธ์ที่ดีกว่าได้หากมีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพสิ่งที่โดดเด่นในงานของเขาคือข้อค้นพบว่า ความเป็นอิสระในการบริหารจัดการของโรงเรียน (school autonomy) เป็นปัจจัยสำคัญที่เชื่อมโยงกับระดับของประสิทธิภาพที่สูงขึ้น โรงเรียนที่สามารถกำหนดแนวทางการใช้จ่าย การบริหารบุคลากร และการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ได้เอง มีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาดีขึ้น โดยไม่จำเป็นต้องใช้งบประมาณเพิ่มขึ้นแล้วเน้นย้ำคือ ความสำคัญของระบบติดตามผล (monitoring systems) และการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ (data-informed management) โรงเรียนที่มีระบบรวบรวม วิเคราะห์ และใช้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์อย่างต่อเนื่อง จะสามารถจัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าโรงเรียนที่ขาดกลไกนี้ ตัวอย่างเช่น การวิเคราะห์ว่ากิจกรรมใดของโรงเรียนส่งผลต่อคะแนนสอบหรืออัตราการจบ จะช่วยให้ผู้บริหารเลือกลงทุนในสิ่งที่คุ้มค่าที่สุดได้ ในระดับนโยบาย งานของ Salas-Velasco สนับสนุนแนวทางการกระจายอำนาจสู่โรงเรียน (school-based management) ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการเพิ่มประสิทธิภาพในภาครัฐยุคใหม่ เขาเสนอว่าการจัดสรรทรัพยากร

ตามความต้องการเฉพาะของแต่ละโรงเรียนแทนที่จะเป็นแบบเท่ากันโดยเฉลี่ย จะทำให้เกิดความยุติธรรมเชิงกลยุทธิ์ และช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมกล่าวโดยสรุป งานของ Salas-Velasco เป็นหนึ่งในงานวิจัยที่แสดงให้เห็นว่า ประสิทธิภาพทางการศึกษาไม่ได้เป็นผลมาจากปริมาณทรัพยากรเพียงอย่างเดียว แต่ต้องพิจารณาอย่างรอบด้านทั้งในมิติของการจัดการ การใช้ข้อมูล และการให้อิสระแก่สถานศึกษาในการบริหารจัดการตัวเอง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการออกแบบระบบการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืนในระดับมหภาค

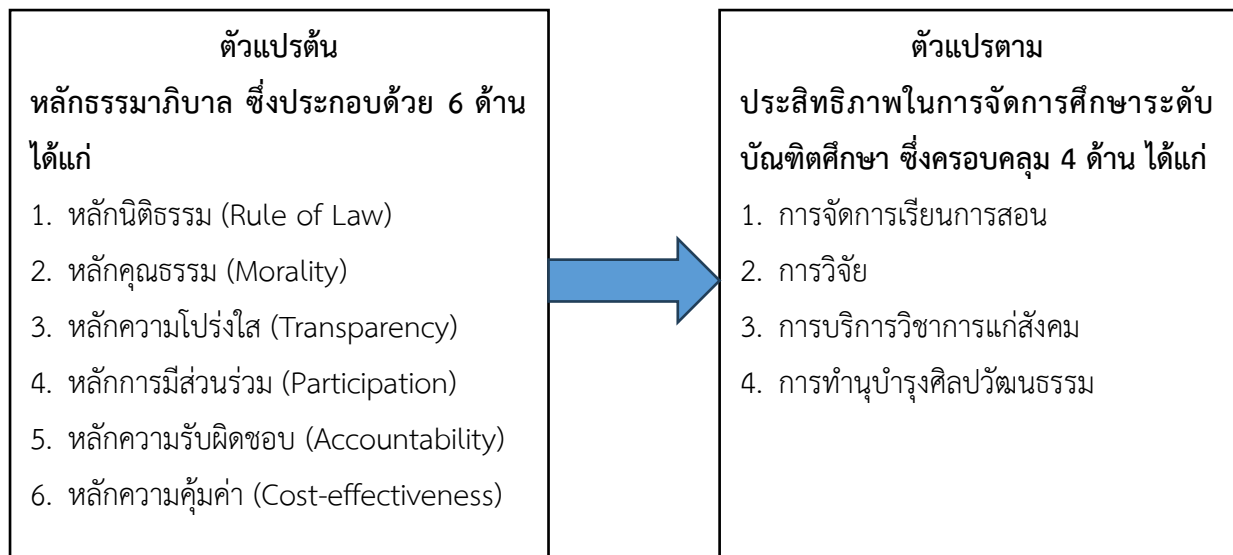
Schleicher (2015) นักสถิติการศึกษาและผู้อำนวยการด้านการศึกษาและทักษะแห่งองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) ได้กลายเป็นบุคคลสำคัญระดับโลกในการขับเคลื่อนแนวคิดด้านประสิทธิภาพของระบบการศึกษาในระดับนโยบายสากล โดยเฉพาะในฐานะผู้สร้างและดูแลโครงการประเมินผลนักเรียนระดับนานาชาติ PISA (Program for International Student Assessment) ซึ่งกลายเป็น มาตรฐานวัดหลักระดับโลกที่ประเทศต่างๆ ใช้ในการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของระบบการศึกษาภายในของตน เชิงกลยุทธ์ระบบการศึกษาควรใช้หลักการ evidence-based continuous improvement ซึ่งหมายถึงการวางแผน ใช้จ่าย และประเมินผลจากข้อมูลจริง (data) ไม่ใช่จากสมมติฐานหรืออคติ โดยการประเมินควรไม่เพียงเป็นเครื่องมือสำหรับจัดอันดับโรงเรียน แต่ต้องเป็นเครื่องมือในการ ปรับปรุงเชิงระบบอย่างต่อเนื่อง แนวคิดของ Andreas Schleicher ไม่เพียงเปลี่ยนความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลการศึกษา แต่ยังสร้างกรอบความคิดใหม่เกี่ยวกับ การลงทุนอย่างชาญฉลาดเพื่อสร้างประสิทธิภาพทางการศึกษา ที่เชื่อมโยงทั้งคุณภาพ ความเสมอภาค และผลลัพธ์ในระดับมหภาค ทำให้งานของเขากลายเป็นหนึ่งในกลไกขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาทั่วโลกอย่างยั่งยืน

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการจัดการองค์การ

โดย Hatch (2018) องค์การไม่ใช่แค่ระบบ แต่คือพื้นที่ของความหมาย อัตลักษณ์ และพลัง Hatch เสนอว่า การจัดการองค์การในยุคใหม่ไม่สามารถใช้เพียงกรอบความคิดแบบโครงสร้างนิยม (structuralism) หรือหน้าที่นิยม (functionalism) ได้อีกต่อไป เนื่องจากบริบทขององค์การได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างลึกซึ้งภายใต้เงื่อนไขของโลกาภิวัตน์ เทคโนโลยีดิจิทัล และความหลากหลายเชิงวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ ดังนั้นเธอจึงเสนอกรอบการวิเคราะห์ 3 มิติที่เชื่อมโยงกัน 1) Modern Perspectives แนวคิดแบบวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ (positivism) เช่น โครงสร้าง การควบคุม การวางแผน และระบบการจัดการแบบมีลำดับชั้น 2) Symbolic-Interpretive Perspectives การมององค์การเป็นพื้นที่ของการสร้างความหมาย และวัฒนธรรมผ่านสัญลักษณ์ บทบาท ภาษากาย พิธีกรรม และเรื่องเล่า (organizational storytelling) และ 3) Postmodern Perspectives การวิพากษ์โครงสร้างอำนาจ ความรู้ และอุดมการณ์ที่แฝงอยู่ในระบบการจัดการ รวมถึงการตั้งคำถามต่อความเป็นกลางขององค์การและเทคโนโลยีการบริหาร และ Richard E. Miles & Charles C. Snow (1997, 2005) จากกลยุทธ์องค์การสู่การบริหารแบบเซลล์ลูลาร์ (Cellular Form) ในยุคเศรษฐกิจฐานความรู้แนวคิดของ Miles

& Snow เริ่มต้นจากผลงานคลาสสิกเรื่อง Organizational Strategy, Structure, and Process ในปี 1978 ซึ่งจำแนกประเภทกลยุทธ์ขององค์การออกเป็น 4 แบบ คือ Defender, Prospector, Analyzer และ Reactor อย่างไรก็ตาม ในช่วงหลังปี 2000 พวกเขาได้ปรับแนวคิดของตนเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนผ่านสู่ เศรษฐกิจฐานความรู้ ซึ่งมีลักษณะสำคัญคือ ความเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว การเกิดขึ้นของนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง องค์ความรู้กลายเป็นสินทรัพย์หลัก เครือข่ายแทนที่ลำดับชั้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับหลักธรรมาภิบาลของสาขาวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ มหาวิทยาลัยเกริก
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ มหาวิทยาลัยเกริก
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ มหาวิทยาลัยเกริก
4. ศึกษาอิทธิพลของหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ มหาวิทยาลัยเกริก

สมมติฐานในการวิจัย

1. หลักสูตรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาด้านวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ มหาวิทยาลัยเกริก
2. หลักสูตรมาภิบาลส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาด้านวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ มหาวิทยาลัยเกริก

ระเบียบวิธีในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาหลักสูตรมาภิบาลเพื่อประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาด้านวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ มหาวิทยาลัยเกริก โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างตัวอย่าง 250 คน

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ คณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ นักศึกษาและเจ้าหน้าที่ ในสาขาวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก จำนวน 500 คน ดังนั้นผู้ศึกษาจึง สูตรทาโร ยามาเน (Yamane, Taro 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ที่ความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ กลุ่มตัวอย่าง เทคนิคการคัดเลือก การคำนวณกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 222.22 คน ดำเนินการเพิ่มเป็น 250 คน เพื่อให้มีความเหมาะสมเป็นตัวแทนประชากรที่ใช้ในการวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของณปภัช สัมปัตตะวนิช (2561) (ณปภัช สัมปัตตะวนิช: 2561)

เครื่องมือในการวิจัย

ผู้ศึกษาใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล (ลักษณะส่วนบุคคล) มีลักษณะเป็นคำถามแบบปิด (Close-Ended Question) ประเภทตรวจสอบรายการ (Chek List) แบบมีตัวเลือกคำตอบเพียง 2 ตัว ให้เลือกคำตอบเพียงคำตอบเดียว จำนวน 1 ข้อ และแบบมีตัวเลือกหลายคำตอบ ให้เลือกเพียงคำตอบเดียวจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา การศึกษา อาชีพ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามธรรมาภิบาลของสาขาวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า โดยคำถามมีลักษณะแบบปิด (Close Ended Question) ประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (Rating

Scale) จำนวน 6 ข้อ ซึ่งระดับมาตราส่วนมี 5 ระดับ ดังนี้ ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุดระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยระดับน้อย ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม โดยคำถามมีลักษณะแบบปิด (Close Ended Question) ประเภมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 4 ข้อ ซึ่งระดับมาตราส่วนมี 5 ระดับ ดังนี้ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุดระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยระดับน้อย ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาความสำคัญและความเป็นมาของปัญหาจากเอกสาร รวมถึงการรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร แนวคิดและทฤษฎี
2. ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัย โดยได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาข้อมูลมาจัดสร้างเครื่องมือแล้วนำไปตรวจสอบประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา จากนั้น นำคำแนะนำและข้อเสนอแนะมาปรับปรุง และหาความเชื่อมั่น โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทำการทดสอบ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษ จำนวน 30 คน จากนั้นนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาความเที่ยงและจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษา แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมทางสถิติและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. จัดทำผลการวิจัยที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลมาจัดทำรายงาน สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ และเสนอข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้หรือศึกษาต่อไปในอนาคต

การเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ทำการศึกษได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. แหล่งปฐมภูมิ ซึ่งมาจากการเก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่าง คือ คณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ นักศึกษาและเจ้าหน้าที่ ใน สาขาวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริกโดยเป็นแหล่งข้อมูลโดยตรง
2. แหล่งทุติยภูมิ ซึ่งมาจากการค้นคว้าแนวคิดและทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกณฑ์ในการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบลิเคิร์ต (Five Rating Likert Scale) มาวิเคราะห์ทางสถิติด้วยโปรแกรมทางสังคมศาสตร์ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามดังนี้ คือ

- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการแปลผลหรือความหมายของค่าเฉลี่ย นักคำตอบ ผู้วิจัยได้กำหนดเป็น 5 ระดับ ดังนี้ คือ

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายความว่า มีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายความว่า มีความเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายความว่า มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายความว่า มีความเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายความว่า มีความเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษารวบรวมแบบสอบถามแล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องจากนั้นนำมาวิเคราะห์และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์และแปลผลด้วยโปรแกรมทางสถิติ

สถิติใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมานในการวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการวิเคราะห์หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ มหาวิทยาลัยเกริก
3. ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ มหาวิทยาลัยเกริก
4. ใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการวิเคราะห์หลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ มหาวิทยาลัยเกริก

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงค่าจำนวน ร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคล (ลักษณะส่วนบุคคล) (n = 250)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศชาย	166	66.40
เพศหญิง	84	33.60
รวม	250	100.00
การศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี	10	4.00
ปริญญาตรี	141	56.40
ปริญญาโท	71	28.40
สูงกว่าปริญญาโท	28	11.20
รวม	250	100.00
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 20,000 บาท	65	26.00
20,001-30,000บาท	112	44.80
30,0001-40,000บาท	51	20.40
40,001-50,000บาท	18	7.20
50,001 บาท ขึ้นไป	4	1.60
รวม	250	100.00

จากตารางที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล (ลักษณะส่วนบุคคล) กลุ่มตัวอย่าง พบว่า เพศชายมีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 66.40 ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 56.40 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ส่วนใหญ่ 20,001-30,000 บาท ร้อยละ 44.80

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของธรรมาภิบาลของสาขาวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ มหาวิทยาลัยเกริก

ลำดับ	ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	หลักความรับผิดชอบ	4.31	2.15	มากที่สุด	6
2	หลักนิติธรรม	4.52	3.04	มากที่สุด	2
3	หลักความโปร่งใส	4.56	2.62	มากที่สุด	1
4	หลักการมีส่วนร่วม	4.45	3.03	มากที่สุด	3

5	หลักความคุ้มค่า	4.39	2.27	มากที่สุด	4
6	หลักคุณธรรม	4.35	3.61	มากที่สุด	5
	รวม	4.43	2.78	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลของสาขาวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ โดยภาพรวม ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 2.78) เมื่อพิจารณารายด้านสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ หลักความโปร่งใส หลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่า หลักคุณธรรม และหลักความรับผิดชอบต่อตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ มหาวิทยาลัยเกริก

ลำดับ	ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	การจัดการเรียนการสอน	4.54	2.03	มากที่สุด	4
2	การวิจัย	4.82	4.51	มากที่สุด	1
3	การบริการวิชาการแก่สังคม	4.66	3.21	มากที่สุด	3
4	การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม	4.74	3.63	มากที่สุด	2
	รวม	4.69	3.34	มากที่สุด	

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยภาพรวม ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 3.34) เมื่อพิจารณารายด้าน สามารถเรียงลำดับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การวิจัย การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม การบริการวิชาการแก่สังคม และการจัดการเรียนการสอน

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ มหาวิทยาลัยเกริก

ตัวแปร	ACC	LAW	TRA	PAR	ECO	VIR	EFF
ACC	1	.846*	.362*	.746*	.830*	.644*	.598*
LAW		1	.655	.713	.830	.795	.722
TRA			1	.672	.591	.825	.806
PAR				1	.772	.736	.763

ECO					1	.791	.706
VIR						1	.720
EFF							1

* $p < .05$

จากตารางที่ 4 แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม พบว่า หลักความรับผิดชอบ หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่า และหลักคุณธรรม มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาทิศทางบวก โดยมีความสัมพันธ์ในระดับที่ .598 ถึง .806

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์หลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ มหาวิทยาลัยเกริก

ตัวแปร	ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา				p
	B	SE	β	T	
ค่าคงที่	.345	.081		4.280*	.000
หลักความรับผิดชอบ (ACC)	.318	.021	.677	15.149*	.000
หลักนิติธรรม (LAW)	.271	.026	.366	10.538*	.000
หลักความโปร่งใส (TRA)	.149	.039	.164	3.844*	.000
หลักการมีส่วนร่วม (PAR)	.603	.037	.625	16.321*	.000
หลักความคุ้มค่า (ECO)	.119	.030	.191	3.957*	.000
หลักคุณธรรม (VIR)	.096	.024	.160	3.935*	.000
$R^2 =$	.955			F =	420.238*
Adjust $R^2 =$	.910	SE =	.363	p =	.000

จากตารางที่ 5 การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Linear regression analysis) พบว่า พบว่า หลักความรับผิดชอบ หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่า และหลักคุณธรรม ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถอธิบายความแปรผันต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ มหาวิทยาลัยเกริกได้ร้อยละ 91.10 ($R^2 = .910$) ที่เหลืออีกร้อยละ 8.9 เป็นผลจากตัวแปรอื่นๆ ที่ไม่ได้นำมาศึกษาในงานวิจัยนี้

สมการพยากรณ์สามารถนำมาเขียนในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ

$Y = .345$ (ค่าคงที่) + $.318$ หลักความรับผิดชอบ + $.271$ หลักนิติธรรม + $.149$ หลักความโปร่งใส + $.603$ หลักการมีส่วนร่วม + $.119$ หลักความคุ้มค่า + $.096$ หลักคุณธรรม

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$Y = .677$ หลักความรับผิดชอบ + $.366$ หลักนิติธรรม + $.164$ หลักความโปร่งใส + $.625$ หลักการมีส่วนร่วม + $.191$ หลักความคุ้มค่า + $.160$ หลักคุณธรรม

อภิปรายผล

จากการศึกษาระดับหลักสูตรมาภิบาล ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรมาภิบาลกับประสิทธิภาพ และอิทธิพลของหลักสูตรมาภิบาลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ มหาวิทยาลัยเกริก โดยใช้กรอบแนวคิดด้านธรรมาภิบาลและประสิทธิภาพขององค์การประกอบการวิเคราะห์ และเปรียบเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อศึกษาระดับหลักสูตรมาภิบาล

การที่ผลการศึกษานี้ให้เห็นว่าระดับหลักสูตรมาภิบาลของสาขาวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ มหาวิทยาลัยเกริกอยู่ในระดับสูง แสดงให้เห็นถึงการตระหนักรู้และให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการภายใน องค์การการศึกษาอย่างมีคุณภาพ องค์ประกอบของธรรมาภิบาลที่ปรากฏอย่างชัดเจน เช่น ความโปร่งใส (Transparency) ซึ่งสะท้อนผ่านการเปิดเผยข้อมูล การสื่อสารที่ชัดเจน และการเปิดโอกาสให้ตรวจสอบได้ รวมถึงความรับผิดชอบ (Accountability) ที่แสดงให้เห็นถึงการติดตาม ตรวจสอบ และรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง การมีส่วนร่วม (Participation) ก็เป็นอีกหนึ่งหัวใจสำคัญที่ปรากฏในระบบการบริหารของสาขาวิชา โดยเปิดโอกาสให้นักศึกษา อาจารย์ และบุคลากรทุกภาคส่วนได้แสดงความคิดเห็นและร่วมตัดสินใจในประเด็นสำคัญต่าง ๆ ซึ่งนำไปสู่การสร้างความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของ (sense of ownership) ต่อองค์กร นอกจากนี้ หลักความเสมอภาค (Equity) และหลักนิติธรรม (Rule of Law) ก็เป็นองค์ประกอบที่ช่วยยืนยันว่า การดำเนินการต่าง ๆ ภายใต้สาขานั้นตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นธรรม และยึดหลักกฎหมายและระเบียบที่ชัดเจน ไม่มีการเลือกปฏิบัติหรือใช้อำนาจโดยมิชอบ เมื่อพิจารณาร่วมกับแนวคิดของ Rothstein และ Holmberg (2012) ที่กล่าวถึง “คุณภาพของรัฐ” ว่าต้องมีความเป็นกลาง ปราศจากคอร์รัปชัน และดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ จึงสามารถกล่าวได้ว่า การที่สาขาวิชามีองค์ประกอบของธรรมาภิบาลที่เข้มแข็งนั้น เป็นตัวอย่างของการบริหารจัดการที่สะท้อนคุณภาพขององค์กรอุดมศึกษาในระดับจุลภาค ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ Yu Keping (2018) ที่ชี้ว่า ความโปร่งใส ความยุติธรรม และการมีส่วนร่วม เป็นองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้ในระบบธรรมาภิบาลที่ดี กล่าวโดยสรุป ระดับธรรมาภิบาลที่สูงในสาขาวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ไม่เพียงแต่ส่งผลดีต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานเท่านั้น แต่ยังส่งเสริมภาพลักษณ์และความ

เชื่อมั่นในสายตาของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสามารถเป็นต้นแบบในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลในระดับคณะหรือมหาวิทยาลัยต่อไป

เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

การที่ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของสาขาวิชาอยู่ในระดับสูงนั้น สะท้อนให้เห็นถึงความพร้อมของสถาบันในการบริหารจัดการระบบการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาได้อย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ โดยครอบคลุมทั้ง 4 ด้านหลัก ได้แก่ การเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญของพันธกิจในระดับอุดมศึกษา ในด้าน การเรียนการสอน การที่มีคุณภาพอยู่ในระดับสูงอาจแสดงถึงการมีหลักสูตรที่ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน มีอาจารย์ผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญ และการใช้วิธีการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (learner-centered approach) ขณะที่ ด้านการวิจัย ซึ่งเป็นหัวใจของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ก็สะท้อนถึงการมีระบบสนับสนุนที่ดี เช่น ทุนวิจัย การอบรมเชิงวิชาการ และการส่งเสริมให้เกิดผลงานวิจัยที่มีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง การบริการวิชาการแก่สังคม แสดงให้เห็นถึงบทบาทของสาขาวิชาในการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีไปสู่ชุมชนและภาคส่วนต่าง ๆ ของสังคม ซึ่งเป็นการสร้างคุณค่าและความสัมพันธ์อันดีระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน ส่วน การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ก็ชี้ให้เห็นถึงการส่งเสริมอัตลักษณ์ วัฒนธรรมท้องถิ่น และจิตสำนึกที่ดีของผู้เรียนในบริบทของสังคมไทย จากแนวคิดของ Damrong Siri et al. (2022) ที่ชี้ว่า “ธรรมาภิบาลส่งผลต่อประสิทธิภาพในทุกมิติของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา” นั้น ยิ่งตอกย้ำความสำคัญของหลักการบริหารที่ดี เช่น ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และการมีส่วนร่วม โดยเฉพาะในระดับบัณฑิตศึกษาที่ต้องอาศัยบุคลากรที่มีศักยภาพ การตัดสินใจที่โปร่งใส และการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีบทบาท ทั้งในด้านการพัฒนาหลักสูตร การประกันคุณภาพการศึกษา และการวางแผนกลยุทธ์ ประสิทธิภาพที่สูงในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาไม่เพียงแค่มุ่งหมายถึง “การดำเนินการตามเป้าหมาย” เท่านั้น แต่ยังหมายถึงการดำเนินงานที่มีคุณภาพ เกิดผลลัพธ์ที่ชัดเจน และสามารถตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมและเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มของมหาวิทยาลัยในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นทั้งคุณภาพและความยั่งยืนในการพัฒนา

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิภาพการจัดการศึกษา

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยมุ่งเน้นไปที่การวัดผลกระทบขององค์ประกอบสำคัญของธรรมาภิบาล เช่น ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ ความมีส่วนร่วม ความเสมอภาค และความคุ้มค่า ต่องานด้านการบริหารจัดการในสถาบันอุดมศึกษา ผลการศึกษายืนยันว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความรับผิดชอบ

(Accountability) และ ความโปร่งใส (Transparency) ซึ่งเป็นสององค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ขององค์การอย่างชัดเจน ทั้งนี้ บทบาทของผู้นำองค์กรในการส่งเสริมวัฒนธรรมการกำกับดูแลที่ดี การเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ และการกำหนดกลไกตรวจสอบภายในล้วนส่งผลต่อการสร้างความเชื่อมั่นและประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสถาบัน ทั้งนี้ งานวิจัยของ Wongmajarapinya et al. (2024) และ Adejumo-Ayibiowu (2015) ได้สนับสนุนข้อค้นพบดังกล่าว โดยชี้ให้เห็นว่า การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลอย่างเหมาะสมและเชื่อมโยงกับบริบททางวัฒนธรรมท้องถิ่นสามารถนำไปสู่ผลลัพธ์เชิงบวกที่จับต้องได้ในระดับสถาบัน เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพเชิงการบริหาร การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และการเสริมสร้างความไว้วางใจจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นอกจากนี้ ผลการศึกษายังสะท้อนให้เห็นว่า ธรรมาภิบาลในบริบทไทย ซึ่งเน้นคุณค่าเฉพาะ เช่น ความคุ้มค่า (Value for Money) ความมีส่วนร่วมของประชาคม (Participation) และการเปิดเผยข้อมูลอย่างเป็นระบบ (Disclosure of Information) มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนประสิทธิภาพของสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะในการตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและตลาดแรงงาน รวมถึงการยกระดับคุณภาพของระบบการศึกษาโดยรวม ดังนั้น การส่งเสริมหลักธรรมาภิบาลให้เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์การ จึงถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาอย่างยั่งยืน ทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ

เพื่อศึกษาผลของหลักธรรมาภิบาลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งวิเคราะห์ผลของหลักธรรมาภิบาลที่มีต่อประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เป็นเครื่องมือหลัก ผลการวิเคราะห์พบว่า หลักธรรมาภิบาลสามารถอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิภาพได้ในระดับ $R^2 = .912$ ซึ่งแสดงถึงอิทธิพลในระดับสูงมาก หมายความว่า เกือบร้อยละ 91 ของความเปลี่ยนแปลงในประสิทธิภาพการจัดการศึกษา สามารถอธิบายได้ด้วยตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมาภิบาล ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญของการมีระบบการกำกับดูแลที่ดีในภาคการศึกษา ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิด Good Enough Governance ของ Grindle (2004) และงานวิจัยของ Sirathanakul et al. (2023) ซึ่งเสนอว่า ในบริบทของประเทศกำลังพัฒนา การยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาลอย่างสมบูรณ์แบบทุกด้านอาจไม่สอดคล้องกับข้อจำกัดทางทรัพยากรและระบบราชการที่มีอยู่ อย่างไรก็ตาม การเลือกประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลในบางมิติที่สำคัญและจำเป็น โดยเน้นที่ผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมและยั่งยืน ก็สามารถสร้างผลเชิงคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผลการศึกษาชี้ว่า "หลักความรับผิดชอบ" (Accountability) เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Channuwong (2018) ที่เน้นว่า บุคลากรในสถาบันการศึกษาควรมีความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และต้องรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ทั้งในด้านวิชาการ การบริหาร และการบริการวิชาการแก่สังคม ซึ่งก่อให้เกิดการดำเนินงานที่มีคุณภาพและได้รับการยอมรับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร ในทำนองเดียวกัน งานวิจัยของ Sirathanakul et al. (2023) และ Egwuonwu (2010) เน้นว่า องค์กรที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้มีส่วน

ได้เสีย (Stakeholders) จะสามารถสร้างคุณค่า (Value Creation) และผลกระทบเชิงบวก (Positive Impact) ต่อชุมชนรอบข้างได้อย่างยั่งยืน ซึ่งแนวทางดังกล่าวได้ถูกนำมาใช้เป็นแนวปฏิบัติในหลายสาขาวิชา เพื่อพัฒนาระบบการจัดการศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมได้อย่างแท้จริง ดังนั้น ผลการศึกษานี้ไม่เพียงแต่ยืนยันถึงอิทธิพลของหลักธรรมาภิบาลที่มีต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาเท่านั้น แต่ยังสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นของการออกแบบและใช้หลักธรรมาภิบาลอย่างยืดหยุ่น โดยคำนึงถึงบริบทของประเทศและองค์กร เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาการศึกษาอย่างมีคุณภาพและยั่งยืนในระยะยาว

สรุปได้ว่า หลักธรรมาภิบาลเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะเมื่อมีการประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น วัฒนธรรมองค์กร และบทบาทของผู้นำในสถาบัน ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในการยกระดับคุณภาพของการบริหารจัดการในภาคการศึกษา

สรุป

ผลการศึกษานี้มีคุณูปการต่อการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการบริหารการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะในบริบทของสาขาวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ โดยภาพรวม ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ อันดับ หลักความโปร่งใส หลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่า หลักคุณธรรม และหลักความรับผิดชอบต่อสังคมตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยภาพรวม ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน สามารถเรียงลำดับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การวิจัย การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม การบริการวิชาการแก่สังคม และการจัดการเรียนการสอน หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบต่อสังคม และหลักความคุ้มค่ามีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาทิศทางบวก โดยมีความสัมพันธ์ในระดับที่ .598 ถึง .806 หลักความรับผิดชอบต่อสังคม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักคุณธรรม หลักนิติธรรม และหลักความคุ้มค่า มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาในระดับมาก หลักธรรมาภิบาลสามารถอธิบายความแปรผันต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ มหาวิทยาลัยเกริกได้ร้อยละ 91.20 ($R^2 = .912$) อาจสรุปได้ว่า บริหารที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และอยู่ภายใต้กรอบของกฎหมาย จะส่งผลต่อการยกระดับประสิทธิภาพการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาอย่างชัดเจนจึงกล่าวได้ว่า งานวิจัยได้สร้างหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ชัดเจนเพื่อยืนยันว่า “ธรรมาภิบาล” เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรการศึกษาให้มีความโปร่งใส ยั่งยืน และมีคุณภาพสูง โดยเฉพาะในยุคที่สังคมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและซับซ้อน การให้ความสำคัญกับหลักธรรมาภิบาลจึงไม่ใช่เพียงทางเลือก แต่เป็นความจำเป็นสำหรับการพัฒนาองค์กรการศึกษาในระยะยาว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากผลการวิจัย พบว่ามีแนวทางที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและสังคมได้มากขึ้น ดังนี้

1. การส่งเสริมความโปร่งใสในการบริหารจัดการ โดยจัดให้มีระบบเปิดเผยข้อมูลหลักสูตร และผลการดำเนินงาน เช่น รายงานผลการประเมินคุณภาพการสอน, ผลการจัดอันดับคุณภาพบัณฑิต หรือรายงานการเงินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการสร้างช่องทางการสื่อสารแบบสองทาง ระหว่างนักศึกษา อาจารย์ และฝ่ายบริหาร เช่น เว็บไซต์หลักสูตรที่อัปเดตเป็นประจำ เว็บไซต์คุุณยรายภาคการศึกษา เช่น “ประชุมฟังเสียงบัณฑิตศึกษา” ระบบรับฟังความคิดเห็นแบบไม่เปิดเผยตัวตน

2. พัฒนากลไกการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและบุคลากร ควรจัดตั้ง “คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรร่วม” ที่มีผู้แทนนักศึกษา อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก เพื่อให้ทุกกลุ่มมีบทบาทร่วมในกระบวนการกำหนดทิศทางของหลักสูตร ส่งเสริมการมีส่วนร่วมผ่าน กิจกรรมสะท้อนเสียงนักศึกษา (Student Voice Activities) เช่น การให้คะแนนรายวิชาอย่างต่อเนื่อง, การทำ focus group discussion ระหว่างนักศึกษากับผู้บริหารหลักสูตร และปรับปรุงกระบวนการประเมินรายวิชาให้เปิดเผยผลแบบรวมและนำข้อเสนอแนะมาใช้จริง

3. ยกระดับความคุ้มค่าและประสิทธิภาพของระบบการจัดการศึกษา โดยปรับปรุงการออกแบบหลักสูตรให้ ตอบโจทย์ความต้องการของตลาดแรงงาน และสอดคล้องกับแนวโน้มของภาคธุรกิจยุคใหม่ (เช่น ESG, Digital transformation) โดยจัดการเรียนการสอนให้ คุ้มค่าเวลาและทรัพยากรของผู้เรียน โดยใช้รูปแบบที่ยืดหยุ่น เช่น Blended Learning, Modular Curriculum และการเรียนแบบปฏิบัติจริง (Work-integrated Learning) และ ใช้ผลการวิจัยของสาขาวิชาเพื่อตอบสนองสังคมในรูปของการให้บริการวิชาการ เช่น โครงการอบรมภาครัฐหรือธุรกิจ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรขยายขอบเขตการศึกษาไปยังสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั้งในและนอกเครือข่าย เพื่อเปรียบเทียบแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการหลักสูตรบัณฑิตศึกษาในบริบทที่หลากหลาย

2. ควรศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพิ่มเติม เช่น ศิษย์เก่า นายจ้าง หรือหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ที่ใช้บัณฑิตจากหลักสูตรนั้น ๆ เพื่อให้ได้มุมมองที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

3. ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เพื่อติดตามผลของการนำข้อเสนอแนะจากการวิจัยไปใช้จริง และประเมินผลกระทบต่อคุณภาพของหลักสูตรและความพึงพอใจของผู้เรียนในระยะยาว

4. ควรศึกษาความเป็นไปได้ในการนำเทคโนโลยีดิจิทัล หรือระบบปัญญาประดิษฐ์มาช่วยในการบริหารจัดการและพัฒนาหลักสูตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความยืดหยุ่นในการเรียนการสอนในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- จิตกร วิจิตรรงค์, วิสิษฐ์ สมบูรณ์ และวันชัย มีศิริ. (2565). NEW NORMAL: การบริหารจัดการองค์กรสมัยใหม่. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์ปีที่11ฉบับที่ 1 มกราคม-กุมภาพันธ์ 2565. หน้า392-400.
- ณปภัช สัมปัตตะวนิช. (2561). ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของ พนักงานแผนกผลิตบริษัทไฟลีนเลเซอร์ เมทเทิล จำกัด. บัณฑิตวิทยาลัยหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง. จำนวน 15.
- พระครูปลัดประวิทย์ วรรณโม, พระครูใบฎีกาศักดิ์ดนัย สมนจิตโต และสัญญา สดประเสริฐ. (2564). การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานภาครัฐ. วารสารมหาจุฬานาครพรรณ์,ปีที่ 8 (ฉบับที่ 4): 35-47.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มหาวิทยาลัยเกริก ระบบสารสนเทศ. (2567). สถิติผู้บริหาร คณาจารย์และนักศึกษา บัณฑิตศึกษาสาขาวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ มหาวิทยาลัยเกริก.
- มหาวิทยาลัยเกริก. (2566). หลักสูตรปริญญาเอก คณะศิลปศาสตร์.
- Adejumo-Ayibiowu, D. (2015). *Culture-rooted governance and structural justice in developing countries*. African Research Review, 9(4), 93–103.
- Channuwong, S. Chaetnaloa, P., Wongsutthirat, K., Weerachareonchai, P., & Pupapassiri, P. (2024). *Good governance principles in Buddhism for business and politics administration*. Migration Letters, 21(S1), 818-827.
- Channuwong, S. (2018). *A relationship between good governance principles and organizational justice: A case study of Bangkok government officials*. Asia-Pacific Social Science Review, 18(3), 43-56.
- Damrongsiri, T., Harnphanich, B., Snongtaweepon, T., Channuwong, S. et al. (2022). Leadership of administrators for improving mission implementation of Thai private higher education institutions. *Journal of Positive School Psychology*, 6(9), 2558-2568.
- Egwuonwu, T. K. (2010). Organizational accountability and stakeholder engagement in modern institutions. *Journal of Public Administration and Policy Research*, 2(3), 47–54.
- Grindle, M. S. (2004). *Good enough governance: Poverty reduction and reform in developing countries*. Governance, 17(4), 525–548.
- Leibenstein, Harvey. (1979). *Beyond Economic Man: A New Foundation for Microeconomics*. Harvard University Press.
- Rothstein, B., & Holmberg, S. (2012). *Good governance: The relevance of political science*. Edward Elgar Publishing.
- Sirathanakul, S., Punyaphong, P., & Techatassanasoontorn, A. (2023). Governance in the context of Thai public administration: A comparative perspective. *Journal of Asian Governance Studies*, 7(2), 115–134.

-
- Salas-Velasco, M. (2020, July). *Assessing the performance of Spanish secondary education institutions: Distinguishing between transient and persistent inefficiency, separated from heterogeneity*. *Manchester School*, 88(4), 531–555.
- Schleicher, A. (2015). *Schooling redesigned: Towards an education system fit for the 21st century*. OECD Publishing.
- Wongmajarapinya, K., Tantisiripornchai, T., & Lertprasert, K. (2024). Localization of governance principles in Thai higher education institutions. *Thai Journal of Public Administration*, 66(1), 45–68.
- Yu, K. (2018). *Democracy is not good governance*. In T. Binnema & R. Gallant (Eds.), *Governance and public administration in Asia* (pp. 77–92). Springer.

